

Kobiety w nauce –
raport o sytuacji kobiet
na Uniwersytecie Gdańskim

s. 14–17

Prezentacje Wydziałów
Uniwersytetu Gdańskiego:
jako pierwszy Wydział Filologiczny

s. 33–60

Wywiady z prof. Bielawskim,
prof. Węgrzynem, prof. Steinbornem,
prof. Zajadło i dr Płuciennik

s. 61–77

GAZETA UNIwersytecka

Czasopismo Społeczności Akademickiej
Uniwersytetu Gdańskiego

Nr 2 (166) Marzec 2021
ISSN 1689-4723

02

14 naukowców z Uniwersytetu Gdańskiego
wśród najczęściej cytowanych
badaczy z całego świata!

s. 8–13

*Spółeczności Uniwersytetu Gdańskiego
z okazji Świąt Wielkanocnych
życzą
wszelkiej pomyślności, spokoju, radości,
a nade wszystko zdrowia.
Niech ten czas przyniesie nam wytchnienie i nadzieję,
które zwłaszcza teraz są nam wszystkim
tak bardzo potrzebne.*

*Prof. dr hab. Piotr Stepnowski
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego*

W numerze

3-7 KALEJDOSKOP WYDARZEŃ

8-28 NAUKA I EDUKACJA

- 8-13 Zrozumieć naukę. Naukowcy z UG wśród najczęściej cytowanych badaczy z całego świata!
- 14-17 Kobiety w nauce
- 18-20 Antropologia w praktyce. Badania w slumsach Afryki
- 21 Kształcenie na UG: nowe inicjatywy od początku roku
- 22-23 Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu UG. Mistrzowie i uczniowie w UG
- 24-25 Początek roku z perspektywy Biura Nauki
- 26-28 Biuro Projektów Naukowych – kalendarium roku 2020

29-32 SPRAWY SPOŁECZNE

- 29-32 Przeciwno akademickiej dyskryminacji i mobbingowi, czyli dobre praktyki w zakresie równego traktowania

33-60 WYDZIAŁY UG

- 33-60 Wydział Filologiczny

61-77 WYWIADY

- 61-63 Uniwersytet Gdański w Europejskim Uniwersytecie Nadmorskim. Wywiad z prof. Krzysztofem Bielawskim
- 64-67 Wierzę w moc nauki. Wywiad z prof. Grzegorzem Węgrzynem

- 68-70 Rzetelnie, transparentnie, w poczuciu podmiotowości. Wywiad z prof. Sławomirem Steinbornem
- 71-73 Prawo jako sztuka dobra i słuszności. Wywiad z prof. Jerzym Zajadło
- 74-77 Dokumentacja jest pamiątką dla przyszłych pokoleń. Wywiad z dr Moniką Płuciennik

78-83 Z DZIEJÓW UCZELNI

- 78-80 O pierwszych insygniach w Wyższej Szkole Ekonomicznej
- 81-83 Powstanie PWSP w Gdańsku w świetle wspomnień Jana Schwarza (Szwarcza)

84-85 WSPOMNIENIA

- 84-85 Profesor dr hab. Andrzej Piskozub

86-87 WYRÓŻNIONE DOKTORATY

- 86 Marta Maciejewska, *Dialektyka formy. Pełnometrażowe filmy fabularne Jana Švankmajera*
- 87 Valerij Sklyarov, *Antyświaty Mikołaja Gogola. Problemy i specyfika Gogolowskiego tekstu i antytekstu w procesie tworzenia alternatywnej rzeczywistości literacko-artystycznej*

88-91 STUDENCI I DOKTORANCI

- 88-90 „Brikolaż” zaprasza za teatralne kulisy
- 91 Nowe władze Forum Uniwersytetów Polskich

92 KALEJDOSKOP SPORTOWY

Rada programowa:

dr hab. Jacek Taraszkiewicz, prof. UG
(przewodniczący)
prof. dr hab. Bernard Lamnek
prof. dr hab. Wiesław Długokęcki
dr hab. Aneta Oniszczyk-Jastrzębek, prof. UG
dr hab. Katarzyna Wojan, prof. UG
mgr Magdalena Nieczuja-Goniszewska
mgr Piotr Zieliński
Łukasz Bień

Redaktor naczelny:

Tomasz Neumann

Skład i opracowanie graficzne:

Ka Leszczyńska

Korekta:

Aleksandra Pryczkowska

Wydawca:

Uniwersytet Gdański

Nakład:

500 egzemplarzy

Adres redakcji:

Biblioteka Ekonomiczna,
ul. Armii Krajowej 110
81-824 Sopot, pok. 201
e-mail: gazeta@ug.edu.pl

Wydanie internetowe:

gazeta.ug.edu.pl

Projekt layoutu:

Studio Spectro

Fotografia na okładce:

archiwum UG

Wszystkie artykuły ukazują się w ramach licencji CC BY 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>)

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów.

O pierwszych insygniach w Wyższej Szkole Ekonomicznej

Wyższa Szkoła Ekonomiczna była pierwszą trójmiejską uczelnią, która otrzymała insygnia władzy rektorskiej. Wyprzedziła pod tym względem (o kilka dni) Akademię Medyczną w Gdańsku

Od lewej: prorektor, prof. Zbigniew Jaśkiewicz, rektor WSE, prof. dr Stanisław Matysik, dziekan Wydziału Morskiego, prof. Józef Kulikowski, 6 października 1960 roku

Źródło: *50 lat akademickich studiów ekonomicznych w Sopocie: WSHM, WSE, UG*, red. T. Szczepaniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1997.

Inauguracja roku akademickiego w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Sopocie. Rektor WSE, prof. dr Stanisław Matysik, ma zawieszony łańcuch, który obecnie znajduje się w zbiorach Muzeum UG

Fot. ze zbiorów Muzeum UG

Jedną z poprzedniczek Uniwersytetu Gdańskiego była Wyższa Szkoła Ekonomiczna (WSE) w Sopocie, która rozpoczęła działalność jeszcze w 1945 roku, pierwotnie jako Wyższa Szkoła Handlu Morskiego (WSHM) w Gdyni. Była ona spadkobierczynią Instytutu Morskiego, powstałego w 1942 roku w ramach Tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodnich, który działał pod okupacją niemiecką w Warszawie. Organizatorem WSHM był doc. dr Władysław Kowalenko.

Początki szkoły były niezwykle trudne – brakowało odpowied-

nich pomieszczeń, podręczników i pomocy naukowych, pieniędzy na wynagrodzenia. Dzięki autentycznemu zapałowi zarówno studentów, jak i pracowników, a także wydatnemu wsparciu finansowemu przekazanemu przez inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego, pełniącego po wojnie funkcję Delegata Rządu dla spraw Wybrzeża (i jednocześnie wykładowcy WSHM), sytuacja zaczęła się powoli stabilizować.

W 1947 roku WSHM przeniesiono do Sopotu, do gmachu przy ówczesnej ul. Armii Czerwonej 101

Z DZIEJÓW UCZELNI

Łańcuch rektorski Wyższej Szkoły
Ekonomicznej w Sopocie

Fot. Arek Smykowski

(dziś ul. Armii Krajowej), a w 1951 roku przemianowano na WSE. Od początku uczelnia kładła nacisk na kształcenie kadr dla szeroko pojętej gospodarki morskiej odrodzonej Polski. To właśnie w związku z rozwojem sopockiej uczelni w latach sześćdziesiątych całe Trójmiasto coraz częściej było określane mianem morskiej metropolii naukowej.

PIERWSZE INSYGNA WŁADZY

6 października 1960 roku podczas inauguracji roku akademickiego w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Sopocie Leonard Lazarowicz, przewodniczący Społecznego Komitetu Fundacyjnego i zarazem wiceprzewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, wręczył trzem członkom Senatu WSE: rektorowi, prof. dr. Stanisławowi Matysikowi, prorektorowi prof. Zbigniewowi Jaśkiewiczowi oraz dziekanowi Wydziału Morskiego prof. Józefowi Kulikowskiemu insygnia władzy rektorskiej i dziekańskiej wykonane w sopockiej pracowni metaloplastycznej

Stanisława Nowakowskiego i Józefa Bieluka.

Była to niewątpliwie wyjątkowa chwila, ponieważ WSE jako pierwsza uczelnia na Wybrzeżu otrzymała tego typu insygnia. Dopiero kilka dni później, dokładnie 15 października 1960 roku, podczas obchodów 15-lecia Akademii Medycznej w Gdańsku (AMG, dziś: Gdański Uniwersytet Medyczny) w sali Teatru Wielkiego rektor AMG, prof. Stanisław Manczarski, otrzymał zdobiony bursztynem łańcuch z godłem państwowym, pierścienią i berło przeznaczone dla Akademii.

Przekazane WSE insygnia miały symboliczny charakter. Łańcuch rektorski zawierał znak graficzny Wyższej Szkoły Handlu Morskiego / Wyższej Szkoły Ekonomicznej oraz herby trzech miast: Gdańska, Sopotu i Gdyni i tym samym stał się bez wątpienia jednym z pierwszych „trójmiejskich symboli władzy”.

MARTA SZASZKIEWICZ
MUZEUM UNIwersYTETU
GDANSKIEGO

ŹRÓDŁA:

Wyższa Szkoła Handlu Morskiego w Sopocie: wspomnienia i refleksje studentów, red. B. Mitręga, Bernardinum, Pelplin 2008.

50 lat akademickich studiów ekonomicznych w Sopocie: WSHM, WSE, UG, red. T. Szczepaniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1997.

„Dziennik Bałtycki”, 1960, nr 241, s. 6.

„Dziennik Bałtycki”, 1960, nr 242, s. 5.

„Dziennik Bałtycki”, 1960, nr 249, s. 1–2.

Artykuł zawiera fragmenty wystawy czasowej zorganizowanej przez Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego „Pół wieku Uniwersytetu Gdańskiego”, którą można obejrzeć na Wydziale Chemii UG.

Prezentowany tekst jest częścią cyklu artykułów dotyczących dziedzictwa akademickiego, za który merytorycznie odpowiada Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego. Czytelników zapraszamy do kontaktowania się z Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego (muzeum@ug.edu.pl; ul. Bielańska 5, 80-851 Gdańsk), dzielenia się uwagami, wspomnieniami i pamiątkami.

INSYGNIA WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ W SOPOCIE

znajdujące się w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego

